

Sekstiåtterdiagnostikeren

Nils-Fredrik Nielsen er død, forfatteren av den sagnomsuste bok om at ekte sekstiåtter ikke spiser seipanetter, av de lille gale bøkene om dyr og om idrett, og av tre samlinger med finurlige og slående *Tristesser*, som i mange år er blitt kjøpt inn til juletrær, men ikke bare til dem. (En av disse hardtslående tristessene, som han ikke turde utgi, var: "Selv under tre meter snø kunne han tydelig høre at redningsaksjonen ble avblåst.") Og mye annet. Reklame drev han med, og trodde på. Kapitalismen regnet han for å være i overensstemmelse med menneskets natur, samtidig som han berømmet sosialister og sosialdemokrater for kulturbyggende vilje – en smule forgjeves kanskje, denne viljen, men ikke ganske, og veldig imponerende. Men reklame – og kanskje også det oppfinnsomme ved kapitalismens ånd? – var også kultur, ikke bare børs. Kunstnerne Hus bodde han i, midt i menneskemengdene på fredagskveld, ivrig flørtende og ivrig brennende for sine kjæreste idéer.

Nils-Fredrik var et storartet menneske, med sterke følelser og veldig trang til å uttrykke dem. Samtidig kunne han sette seg selv subtilt på plass, når han for eksempel skrev at: "Selvironi fører bare til at de andre føler seg bedre." Nils-Fredrik hadde en sterk vilje til å leve et mer enn ironisk liv, og rautet denne viljen ut slik at man av og til ikke visste verken ut eller inn. Man hadde lyst på litt selvironi fra hans side. Samtidig visste man at når Nils-Fredrik heiste opp sin fornemme nese en del, sånn litt à la Mussolini, så var hans vilje til egentlighet og egensindighet likevel også ironisk, selvironisk. Dessuten dyrket han humor. Han *var* humor, ofte også når han rautet. Han var et varmt menneske. Han var ikke tilhenger av distanse, og slett ikke ironisk tvers gjennom. Han smittet deg med sine innfall.

Men humor og latterhyl må ikke forveksles. Når du lo med Nils-Fredrik, så ofte både på og mellom linjene i hans elegante ordspill, men sjelden i vulgære lattervræl – disse riene som angivelig avtar med graden av urbanisme og skal være så bra for hjertet. Med Nils-Fredrik lo du ikke så oppkastende, du følte deg rett og slett tatt inn i varmen fra et merkelig oppkomme av innfall – en viddets *geysir*, så å si. Ikke at det nødvendigvis måtte bety så mye, det som ble sagt, sånn tilsynelatende. "Kor e´a? Ho Eritrea. Kor bor ho? Ho Borneo." "E du Kaittmaiinn, du"? Slik foredlet Nils-Fredrik den trønderske ånd, med animalsk sympati fra Tønsberg og Oslo.

Sekstiåtterboka hans – en tidlig versjon av Bourdieus *Distinksjonen* – ble av sekstiåtterne i begynnelsen først mottatt ganske surt. Man så ikke at bak ironiseringen av den nye kulturelle overklasse med paté og Simone de Beauvoir som idealer og med Butenschøn som gjennomsnittsnavn, så lå det også en ekte kjærlighet til hans samtidige, en varme med faretruende styrke, fra en kapteinssønn fra Vestfold.

Min gode venn Rune Slagstad, som kan virke litt høy på pæra av og til, skrev om Nils-Fredrik og hans bok at han var en "etteranmeldt fetter av petit-nihilistene Hompland og Frønes." Slagstad holder fast på sin glede over denne formuleringen, som Nils-Fredrik riktig nok en gang måtte minne ham om, før Rune igjen tok til å dyrke den. Nils-Fredrik dyrket setningen selv, vel blant annet på grunn av dens barokke overdrivelse, som i alle fall i opprinnelsen muligens ikke var intendert.

Det var for øvrig typisk for ham å huske humoristiske ting om deg som du hadde glemt selv. Og jeg betoner: humoristiske ting, ikke først og fremst ironiske. Nils-Fredrik kunne både ironi og humor, men var bare i svært beskjedent grad nihilist, og i alle fall ikke lettnihilist med sitt raut.

For øvrig skal man se opp for etteranmeldte fettere. Av og til går de inn og rapper dronninga, før du vet ord av det. Det var det Nils-Fredrik gjorde, med ordene. Og gestene. Han var en nordmann med fysiognomi. Han var de intellektuelles Harald Heide Steen. Han var så uforlignelig seg selv at han leste Dagbladet med det dypeste alvor. Jeg klaget litt over at han ikke syntes bøker var så verdt å lese, når man var som han og visste hva livet handler om. Nå klager jeg over at han ikke lever lenger.¹

---

¹ Utgitt i Dagbladet 28.9.05, en liten endring